

6. Problemy współczesnego świata

Jak wyobrazasz sobie świat i Polskę za dwadzieścia lat?

■ Podział na kraje bogate i biedne

W wyniku zimnej wojny na świecie utrwalił się podział na państwa zachodnie (kapitalistyczne), nazywane Pierwszym Światem, oraz wschodnie (socjalistyczne), czyli Drugi Świat. Kraje nieobjęte tym podziałem zaczęto określać jako **Trzeci Świat**. Nazwano tak najbiedniejsze państwa, które dawniej były w większości koloniami mocarstw europejskich. Wielu przywódców krajów zaliczonych do Trzeciego Świata nie zgodziło się jednak na taką klasyfikację, dlatego wprowadzono także inny podział – na państwa gospodarczo rozwinięte i rozwijające się. Te pierwsze zajmują głównie północną część globu, dlatego nazywa się je państwami **bogatej Północy**. Natomiast kraje

rozwijające się leżą przede wszystkim na półkuli południowej i tworzą tzw. **biedne Południe**.

Kraje rozwinięte swoją wysoką pozycję na arenie międzynarodowej zawdzięczają m.in. wykształceniu i pracy obywateli, zgromadzonemu kapitałowi oraz umiejętności radzenia sobie z problemami współczesnego świata. O randze państwa nie decydują jednak wyłącznie czynniki ekonomiczne, takie jak bogate zasoby surowców naturalnych czy duże środki budżetowe. Na jego zamożność wpływają również obyczaje, poziom rozwoju i zaangażowania społeczeństwa w życie publiczne oraz stopień stabilizacji ustroju politycznego.

zimna wojna – wrogie relacje pomiędzy państwami Zachodu a Związkiem Radzieckim i skupionymi wokół niego krajami, trwające od zakończenia II wojny światowej do rozpadu ZSRR w 1991 r.

■ Pomoc krajom najbiedniejszym

Do najważniejszych problemów państw Trzeciego Świata należą: głód, bieda, choroby, bardzo duża umieralność wśród dzieci, przeludnienie, analfabetyzm, zniszczenie środowiska oraz duże zadłużenie zagraniczne. Niektóre z nich, zwłaszcza te bogate w zasoby naturalne, radzą sobie lepiej, inne – np. Mozambik lub Tanzania – zdecydowanie gorzej. Szczególnie te ostatnie potrzebują pomocy z zewnątrz.

Problemami biednego Południa zainteresowały się rządy państw rozwiniętych, które organizują pomoc dla mieszkańców tych regionów. Niestety, wsparcie bardzo często dociera jedynie do skorumpowanych urzędników i przywódców lokalnych.

Wśród działań na rzecz osób najuboższych szczególną rolę odgrywa **pomoc humanitarna**. Dzięki niej ludność, która ucierpiała z powodu konfliktów zbrojnych lub klęsk żywiołowych (np. trzęsień ziemi, tsunami), otrzymuje żywność, wodę pitną oraz środki medyczne. Pomocą humanitarną zajmują się poszczególne kraje, a także organizacje pozarządowe i międzynarodowe. Należy do nich m.in. Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa. Natomiast spośród kilkudziesięciu polskich organizacji pozarządowych niosących pomoc humanitarną na całym świecie najbardziej znane są: Fundacja Polska Akcja Humanitarna, Polski Czerwony Krzyż oraz Caritas Polska.